პროლეტარებო ყველა ქვეყნისა, შეერთდით!

კომუნისტი

საქ. კ. პ. (ბ) ცენტრალური კომიტეტის, თბილისის კომიტეტისა და საქართველოს სსრ მშრომელთა დეპუტატების საბჭოების ორგანო

КОМУНИСТ ОРГАН ЦЕНТРАЛЬНОГО и ТБИЛИССКОГО КОМИТЕТОВ КП (б) ГРУЗИИ и СОВЕТОВ ДЕПУТАТОВ ТРУДЯЩИХСЯ ГРУЗИНСКОЙ ССР

შაბათი
16 ნოემბერი
1940 წ.
№ 266 (5967)
ფასი 10 კაპ.

უზრუნველვყოთ ბოლშევიკური კონტროლი და შესრულების შემოწმება

მეხუთე თვეა, რაც მოქმედებს სსრ კავშირის უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმის 26 ივნისის ბრძანებულება. ამ ბრძანებულებამ ახალი ფურცელი გადაშალა ჩვენი დიადი, სოციალისტური სამშობლოს აყვავებასა და მისი ძლიერების ზრდაში. სამრეწველო გიგანტებში, ფაბრიკა-ქარხნებში, მაღაროებსა და დაწესებულებებში განმტკიცდა შრომისადმი კომუნისტური დამოკიდებულება, უმაგალითოდ გაიზარდა შრომის ნაყოფიერება, გაუმჯობესდა პროდუქციის ხარისხი.

26 ივნისის ბრძანებულებამ მახვილი ჩასცა შრომის დეზორგანიზატორებს, ფრენებს, ცუღლუტებსა და უქნარებს, კიდევ უფრო წინ წამოსწია და დაიფასა პარტიული და არაპარტიული ბოლშევიკები, სოციალისტური შრომის სახელოვანი ოსტატები, წარმოების ნოვატორები, რომელთა თავდადებული შრომა ჩაყენებულია ჩვენი ქვეყნის ნამდვილ სამსახურში.

და განსაკუთრებით იქ, სადაც ფაბრიკის, ქარხნის პარტიულმა ორგანიზაციამ შესძლო წარმოების ადმინისტრაციის საქმიანობის კონტროლი მთლიანად დაექვემდებარებინა 26 ივნისის ბრძანებულებით გათვალისწინებულ ღონისძიებათა შესასრულებლად ბრძოლისათვის, მუშაობა მოეწყო ახლებურად, წარმატებანი საწარმოო ფრონტზე უაღრესად თვალსაჩინო და მნიშვნელოვანი გახდა. განვითარდა და გაიფურჩქნა ახლის გრძნობა, ბოლშევიკის ეს ძვირფასი თვისება. განა ამის საუკეთესო ილუსტრაცია არ არის ზესტაფონის ფეროშენადნობთა ქარხნის კომუნისტის, ორდენოსანი ინჟინრის ამხ. გრ. ვეფხვაძის მაგალითი, რომელიც ღუმელში ამონაგის გაკეთების წესის შეცვლით ქარხანას წლიურად 120.510 მანეთის ეკონომიას აძლევს? განა შრომისადმი კომუნისტური დამოკიდებულების მაგალითს არ გვიჩვენებს ჭიათურის დიმიტროვის სახელობის მაღაროს სტახანოველი კომუნისტი ამხ. კ. ღავთაძე, რომელიც საწარმოო დავალებას 210 პროცენტით ასრულებს? და ასეთი კომუნისტები, რომლებიც იძლევიან სახელმწიფოებრივი და შრომითი დისციპლინის დაცვის საუკეთესო ნიმუშებს, ცოტანი როდი არიან.

მაგრამ ჯერ კიდევ არის ისეთი ფაქტებიც, რომ ზოგიერთი კომუნისტი არ ასრულებს საწესდებო მოთხოვნას, ვერ ანხორციელებს წარმოებაში ავანგარდულ როლს. ეს განსაკუთრებით მკვეთრად მოსჩანს იქ, სადაც პირველადი პარტიული ორგანიზაცია სუსტად იბრძვის 26 ივნისის ბრძანებულების შესრულებისათვის, არასაკმაოდ ანხორციელებს კონტროლს ადმინისტრაციის საქმიანობაზე და სათანადო ყურადღებას არ აქცევს შესრულების ბოლშევიკურ შემოწმებას.

მოვიყვანოთ რამდენიმე მაგალითი: თბილისის კიროვის სახელობის მანქანათმშენებელი ქარხნის პარტიული ორგანიზაცია ჯერ კიდევ არასაკმაოდ იბრძვის 26 ივნისის ბრძანებულების განხორციელებისათვის. აქ სექტემბერში ადგილი ჰქონდა სამუშაოზე დაგვიანების 32 ფაქტს სამუშაოს გაცდენის 12 შემთხვევას. ოქტომბრის პირველ ნახევარში სამუშაო გააცდინა 8 კაცმა, ხოლო დაიგვიანა 52 კაცმა. პარტიულმა ორგანიზაციამ შრომის დისციპლინის საკითხი რამდენჯერმე განიხილა, მაგრამ, როგორც ზემოთ მოყვანილი ფაქტი მოწმობს, ამას შედეგი არ მოუცია. რით უნდა ავხსნათ ეს? იმით, რომ ამ განხილვას ფორმალური ხასიათი აქვს, ყურადღება არ ექცევა მიღებულ დადგენილებათა შესრულების შემოწმებას.

პარტიული კონტროლი და დადგენილებათა შესრულების შემოწმება ძალიან ცუდად არის დაყენებული თბილისის საგალანტერეო ფაბრიკა „კომსომოლკას“ პარტიულ ორგანიზაციაში (პარტბიუროს მდივანი — ამხ. მ. ხურცია). მართალია, აქ პარტორგანიზაციამ კრებაზე რამდენჯერმე განიხილა შრომის დისციპლინის საკითხი, გამოიტანა დადგენილებანი, მაგრამ დასახულ ღონისძიებათა გატარებაზე არავის უზრუნია. სწორედ ამით უნდა აიხსნას ის ფაქტი, რომ აქ შრომის დისციპლინის დარღვევები დღემდე გრძელდება. პარტორგანიზაცია თავს არიდებს ბრძანებულების განხორციელების ნამდვილ ხელმძღვანელობას, ივიწყებს სტალინური ცენტრალური კომიტეტის მითითებას.

სტალინური ცენტრალური კომიტეტის ივლისის პლენუმმა დაავალა პარტიულ ორგანიზაციებს გააძლიერონ მუშაობა, რათა განამტკიცონ ერთმმართველობა, ყოველმხრივ ხელი შეუწყონ საწარმოს ხელმძღვანელის ავტორიტეტის ამაღლებას. არის იმის ფაქტები, რომ ერთმმართველობა ირღვევა და მახინჯდება. როცა ზოგიერთი პარტორგანიზაცია ზომაზე მეტად გატაცებული სამეურნეო საქმიანობით აუპიროვნებს წარმოების ხელმძღვანელს, ეს ერთმმართველობას ეწინააღმდეგება. ამით პარტბიურო უსათუოდ არღვევს ერთმმართველობის პრინციპს, ავტორიტეტს ულახავს წარმოების ხელმძღვანელს, დირექტორს, რომელიც ყველა თავისი განკარგულებისათვის პირადად აგებს პასუხს. ცხადია, ასეთ შეხთხვევაში გაურკვეველია, ვინ ხელმძღვანელობს ქარხანას — დირექტორი თუ პარტბიუროს მდივანი.

პარტიული ორგანიზაცია მოვალეა აამაღლოს სამეურნეო მუშაკის, წარმოების სრულუფლებიანი მეთაურის ავტორიტეტი, დაეხმაროს წარმოების დირექტორს იმ შემაფერხებელი გარემოების აღმოფხვრაში, რომელიც ხელს უშლის 26 ივნისის ბრძანებულების განხორციელებას, რკინისებური დისციპლინის დამყარებას.

ამიტომ პარტიული ორგანიზაციები, როგორც ამხანაგი სტალინი გვასწავლის, უნდა „დაეუფლონ სამეურნეო ორგანოების ხელმძღვანელობის ბოლშევიკური მეთოდს, რაც მდგომარეობს იმაში, რომ სისტემატური დახმარება გავუწიოთ ამ ორგანოებს, სისტემატიურად განვამტკიცოთ ისინი და ვუხელძღვანელოთ მეურნეობას არა ამ ორგანოების გარეშე, არამედ მათი საშუალებით“.

ამოცანა მდგომარეობს იმაში, რომ პარტიული ორგანიზაციები ღრმად ჩასწვდნენ წარმოების ეკონომიკას, ყური დაუგდონ მუშათა, ინჟინერ-ტექნიკოსთა და მოსამსახურეთა სიგნალებს, მათს შენიშვნებს, საფუძვლიანად გაერკვნენ საქმის ვითარებაში და მოფიქრებული, საქმიანი და დასაბუთებული წინადადებანი დააყენონ ადმინისტრაციის წინაშე. ეს უსათუოდ საჭიროა. უამისოდ ადმინისტრაციის საქმიანობაზე პარტიული კონტროლი ფორმალური და უნაყოფო იქნება.

ერთი წუთითაც არ უნდა დავივიწყოთ, რომ შესრულების შემოწმება ბოლშევიკური ხელმძღვანელობის უმნიშვნელოვანესი პირობაა, რომ „შესრულების შემოწმება—სწერდა ამასწინათ „პრავდა“, — ზრდის ჩვენს კადრებს პარტიული და სახელმწიფო დისციპლინის უაღრესად ზუსტად დაცვის სულისკვეთებით, უზრუნველჰყოფს პარტიული დირექტივების ზუსტად გატარებას ცხოვრებაში“. პარტორგანიზაციებმა უნდა მოაწყონ პარტიულ კრებებზე, პლენუმებსა და კონფერენციებზე გამოტანილ დადგენილებათა სისტემატური შემოწმება და ამით უზრუნველჰყონ 26 ივნისის ბრძანებულების მტკიცედ განხორციელება, რაც ჩვენი დიადი ქვეყნის სამეურნეო და თავდაცვითი ძლიერების ზრდის უტყუარი საწინდარია.

საბჭოთა სომხეთის 20 წლისთავის წინ

ერევანი, 14 ნოემბერი (საკდესი). მშრომელები დიდი აღფრთოვანებით ემზადებიან საბჭოთა სომხეთის 20 წლისთავისათვის, რაც 24 ნოემბერს იქნება აღნიშნული. მთელი დღე-ღამის განმავლობაში გაცხოველებული მუშაობა სწარმოებს ლენინის ძეგლის ასაგებად. მხატვრულად აფორმებენ კიროვის სახელობის სკვერს, სდგამენ ობელისკს წითელი არმიის პატივსაცემად.

ისტორიულ მუზეუმში გაიხსნება დიდი საიუბილეო გამოფენა. ექსპონატები ახასიათებენ სომხეთის სს რესპუბლიკის მიერ სახალხო მეურნეობასა და კულტურის დარგში მიღწეულ წარმატებებს, სომეხი ხალხის ისტორიას უძველესი დროიდან.

ძვირფასი გამოგონება

ინჟინერმა მამედ-ზადე ალი ჰაიდარმა ორიგინალური კონსტრუქციის საბურღი აგრეგატი დაამზადა. ამ მანქანის დანერგვას დიდი სახალხო-სამეურნეო მნიშვნელობა აქვს.

ნავთის მრეწველობის სახალხო კომისარმა ამხ. სედინმა მამედ-ზადე დააჯილდოვა „სსრ კავშირის ნავთის მრეწველობის სახალხო კომისარიატის სოციალისტური შეჯიბრების წარჩინებულის“ ნიშნით და ფულადი პრემიით.

ამ ნიშნით დაჯილდოებულია აგრეთვე მუშაკთა ჯგუფი, რომელიც აქტიურ მონაწილეობას იღებდა ახალი აგრეგატის დაპროექტებისა და ათვისების საქმეში. დაჯილდოებულთა შორის არიან: ბაქოს შმიდტის სახელობის ქარხნის ტექნიკური განყოფილების ჯგუფის ხელმძღვანელი ადამსკი, აზერბაიჯანის ნავთის მრეწველობის ინსტიტუტის უფროსი ინჟინერი არენსონი, ქარხანა „ბაკინსკი რაბოჩის“ შემკრები საამქროს ოსტატი ტინიაევი.

საბურღი მანქანის დაპროექტებისა და ათვისების მონაწილეთა მეორე ჯგუფი დაჯილდოებულია ნავთის მრეწველობის სახალხო კომისარიატის ქებითი ფურცლით. დაჯილდოებულთა შორის არიან — შმიდტის სახელობის ქარხნის მთავარი ინჟინერი ეფიმოვიევი, ლენინის სახელობის ქარხნის მექანიკური საამქროს ცვლის უფროსი აირაპეტოვი, ამავე ქარხნის დირექტორი ამხ. არზუმანოვი და სხვ. (საკდესი).

მოკავშირე რესპუბლიკებში რევოლუციური მოძრაობისადმი მიძღვნილი მეცნიერული ნაშრომი

სსრ კავშირის მეცნიერებათა აკადემიის ისტორიის ინსტიტუტში დაამთავრა ამ მასალათა კრებულის შედგენა, რომლებიც მიძღვნილია უკრაინასა, ბელორუსიასა, საქართველოსა, აზერბაიჯანსა, სომხეთსა და შუა აზიის რესპუბლიკებში 1905-1907 წლების რევოლუციური მოძრაობისადმი.

კრებული გამოდის აკადემიკოს ემ. იაროსლავსკის, მეცნიერებათა აკადემიის წევრ-კორესპონდენტების პანკრატოვასა და შესტაკოვის, პროფესორ სიდოროვის და ჩერნომორდიკის რედაქციით. (საკდესი).

ქრონიკა

სსრ კავშირის სახკომსაბჭომ ამხ. იაკობ ერმილეს-ძე **ჩადაევი** დანიშნა სსრ კავშირის სახკომსაბჭოს საქმეთა მმართველად და სსრ კავშირის სახკომსაბჭოს საქმეთა მმართველის თანამდებობიდან გაათავისუფლა ამხ. მიხეილ დიმიტრის-ძე **ხლომოვი.** (საკდესი).

სსრ კავშირის სახკომსაბჭოს თავმჯდომარის და საგარეო საქმეთა სახალხო კომისრის ამხ. ვ. მ. მოლოტოვის დეპეშა გერმანიის რაიხსკანცლერის ბ. ჰიტლერისადმი

სსრ კავშირის სახალხო კომისართა საბჭოს თავმჯდომარემ და საგარეო საქმეთა სახალხო კომისარმა ამხ. ვ. მ. მოლოტოვმა საბჭოთა კავშირ-გერმანიის საზღვრიდან გაუგზავნა ბ-ნ ჰიტლერს შემდეგი შინაარსის დეპეშა:

„გერმანიის რაიხსკანცლერს ბატონ ჰიტლერს. ბერლინი.

ვტოვებ რა გერმანიის ფარგლებს, გთხოვთ თქვენ, ბატონო რაიხსკანცლერო, მიიღოთ მადლობა იმ გულთბილი მიღებისათვის, რომელიც მე გამომართეს გერმანიაში.

მოლოტოვი. მალკინი, 1940 წლის 14 ნოემბერი“.

სსრ კავშირის სახკომსაბჭოს თავმჯდომარის და საგარეო საქმეთა სახალხო კომისრის ამხ. ვ. მ. მოლოტოვის დეპეშა გერმანიის საგარეო საქმეთა მინისტრის ბ. ფონ რიბენტროპისადმი

სსრ კავშირის სახალხო კომისართა საბჭოს თავმჯდომარემ და საგარეო საქმეთა სახალხო კომისარმა ამხ. ვ. მ. მოლოტოვმა საბჭოთა კავშირ-გერმანიის საზღვრიდან გაუგზავნა გერმანიის საგარეო საქმეთა მინისტრს ბ-ნ ფონ რიბენტროპს შემდეგი შინაარსის დეპეშა:

„საგარეო საქმეთა რაიხსმინისტრს, მის ამტებულებას ბატონ ფონ რიბენტროპს. ბერლინი.

კეთილ ინებეთ მიიღოთ, ბატონო რაიხსმინისტრო, ჩემი გულწრფელი მადლობა იმ უხვი და გულთბილი მიღებისათვის, რომელიც მე და ჩემს თანამგზავრებს გაგვიმართეს გერმანიაში ყოფნის ღირსსახსოვარ დღეებში.

მოლოტოვი. მალკინი, 1940 წლის 14 ნოემბერი“.

თბილისის მაუდ-კამვოლის ფაბრიკამ მიიღო ოდესელთა გამოწვევა

13 ნოემბერს თბილისის მაუდ-კამვოლის ფაბრიკის სტახანოველი მუშა-ქალას ამხ. ა. ლეკიშვილის მიერ ოდესის სტალინის სახელობის მაუდის ფაბრიკის დათვალიერებასთან დაკავშირებით, თბილისას მაუდ-კამვოლის ფაბრიკამ მიიღო დეპეშა, რომ მის კოლექტივს სოცშეჯიბრებაში იწვევს ოდესის ფაბრიკის კოლექტივი.

ეს საკითხი დამუშავებულ იქნა ფაბრიკის მუშა - მოსამსახურეთა საერთო კრებებზე საამქროებისა და ცვლების მიხედვით; ოდესელთა გამოწვევამ უდიდესი აღფრთოვანება და საერთო მოწონება გამოიწვია თბილისელ მემაუდეებში.

თბილისის ფაბრიკის კოლექტივის სახელით ოდესაში გაიგზავნა თანხმობის დეპეშა, რომ გამოწვევას იღებენ და მოელიან წარმომადგენლებს სოცშეჯიბრების ხელშეკრულების გასაფორმებლად.

ზესტაფონელი ფეროშენადნობელები იწვევენ ზაპოროჟელებს

უკრაინისა და საქართველოს ხალხების მჭიდრო მეგობრობის აღსანიშნავად ზესტაფონის ფეროშენადნობთა ქარხნის კოლექტივი სოცშეჯიბრებაში იწვევს ზაპოროჟიეს ფეროშენადნობელებს ფეროსილიციუმის გამოშვების წლიური გეგმის ვადამდე შესრულებისათვის.

ფეროსილიციუმის საამქრომ, რომელიც მანამდე ჩამორჩებოდა შენადნობის გამოშვებაში, შესამჩნევად გაზარდა პროდუქციის გამოშვება, ოქტომბრის გეგმა შესრულა 111 პროცენტით, ხოლო ნოემბრის ათი დღისა — 110 პროცენტით.

აღებული ტემპები ჰქმნიან იმის მტკიცე რწმენას, რომ წინა პერიოდის დავალიანება მთლიანად დაიფარება და წლიური გეგმა შესრულებულ იქნება ვადამდე 15 დღით ადრე.

მთავარი ინჟინერი მელაძე
პარტბიუროს მდივანი მესხი
ქარხანა ხუციშვილი
სადნობი საამქროს უფროსი მაღლაკელიძე
კომკავშირის კომიტეტის მდივანი მაღლაკელიძე

პირუტყვის მრავალნაყოფიერება

აკადემიკოს მ. მ. ზავადოვსკის მეთოდების ფართოდ გამოყენება

ხუთი წელია, რაც საბჭოთა მეურნეობებში წარმატებით მიმდინარეობს საწარმოო ცდები ცხვრის მრავალნაყოფიერების გასადიდებლად. გაზაფხულზე ბატკანი მოიგო 22 ათასმა დედა-ცხვარმა, რომლებსაც დაგრილების წინ შრატი შეუშხაპუნეს. ამის შედეგად ყოველ 100 დედა-ცხვარზე საშუალოდ მიღებულია 50-მდე დამატებითი ბატკანი. ცხვარი ჩვეულებრივ ერთ, და იშვიათად, ორ ბატკანს იგებს. ამის ნაცვლად ინიექციის (შეშხაპუნების) დროს ცხვარი, როგორც წესი, ორს, ზოგჯერ სამს, ხოლო ცალკეულ შემთხვევებში — ხუთ და ექვს ბატკანსაც კი იგებს.

მიმდინარე შემოდგომაზე ეს ცდები კიდევ უფრო ფართო მასშტაბით ჩატარდება. სსრ კავშირის მიწსახკომის, სსრ კავშირის საბჭოთა მეურნეობების სახალხო კომისარიატის „სოიუზშენის“ მეურნეობებში საშემოდგომო დგრილების კამპანიის დროს ცხვრის მრავალნაყოფიერების სტიმულაციის მეთოდი 400 ათას დედა-ცხვარზე ტარდება.

პირუტყვის მრავალნაყოფიერების გადიდების მეთოდის ავტორი აკადემიკოსი მ. მ. ზავადოვსკი ამ დღეებში დაბრუნდა შუა აზიიდან, სადაც იგი ამ სამუშაოს ორგანიზაციას ხელმძღვანელობდა. ამხ. ზავადოვსკის საკდესის თანამშრომელს აცნობა:

— მრავალნაყოფიერების საკითხის გადაწყვეტის დროს თეორიულად იმით ვხელმძღვანელობდით, რომ ბატკანი კვერცხისაგან ვითარდება. მაშასადამე, საჭიროა იმ კვერცხების რაოდენობის გადიდება, რომლებიც ცხვრის საკვერცხეში მწიფდება. წინათ ფიქრობდნენ, რომ ამის მიღწევა ნაწილობრივ კვებით შეიძლება; ჩვენ კი ყურადღება მივაქციეთ იმ ნივთიერებას, რომელიც თვით ორგანიზმში მუშავდება. კვერცხის დამწიფების სტიმულატორად ყველაზე ეფექტიური აღმოჩნდა მაკე ჭაკის სისხლისაგან დამზადებული შრატი.

ცხოველთა განვითარების ფიზიოლოგიის ლაბორატორია, რომლის ხელმძღვანელიც მე ვარ, და ზოგიერთი სხვა სამეცნიერო დაწესებულება ამ მეთოდს სხვა პირუტყვის მიმართაც იყენებს. საბჭოთა მეურნეობა „კრასნაია პოპოვკა“ (მოსკოვის ოლქი) ძროხებისათვის შრატის შეშხაპუნების შედეგად სამი ძროხისაგან სამ-სამი ხბო მივიღეთ, ერთმა კი ოთხი ხბო მოგვცა. დღის წესრიგში დგას ღორისა და ბეწვიანი მხეცის, კერძოდ, ჯილაოს მრავალნაყოფიერების გადიდება.

მეცხვარეობაშიაც დიდ მუშაობას ვეწევით დოლის ვადის შესამცირებლად. როგორც ცნობილია, ცხვარი ნამატს წელიწადში ერთხელ იძლევა, თუმცა მისი მაკეობის პერიოდი სულ ხუთ თვეს გრძელდება. ჩვენი ამოცანაა ყოველწლიურად მივიღოთ ცხვრისაგან ორი მრავალნაყოფიერი დოლი.

თანამედროვე ზოოტექნიკური მეცნიერების მაღწევების ფართოდ დანერგვა დახმარებას გაუწევს ჩვენს სოფლის მეურნეობას იმ მხრივ, რომ დააჩქაროს სულადობის აღდგენა და გაადიდოს მეცხოველეობის პროდუქციულობა. (საკდესი).

უკანასკნელი ცნობები

ინგლის-გერმანიის ომი

ინგლისის ცნობები

ლონდონი, 15 ნოემბერი (საკდესი). ოფიციალურად იუწყებიან, რომ იმის შემდეგ, რაც გერმანელებმა მასობრივი საჰაერო თავდასხმა დაიწყეს, 14 ნოემბერს ღამით, გერმანიის ავიაციის მოქმედება პირველად იყო მიმართული უმთავრესად ცენტრალური ინგლისის წინააღმდეგ. გერმანელებმა ინტენსიური იერიში მიიტანეს ცენტრალური ინგლისის ერთერთ ქალაქზე, სადაც ბევრგან ხანძარი გაჩნდა და მნიშვნელოვანი მატერიალური ზარალი გამოიწვია. ცენტრალური ინგლისის სხვა ქალაქებზე თავდასხმამ ზარალი მაღალისა და საცხოვრებელ შენობებს. ადამიანთა მსხვერპლი დიდი არ არის. ღამის განმავლობაში რამდენჯერმე დაესხნენ თავს ლონდონის რაიონს. დანგრეულია რამდენიმე საცხოვრებელი და სხვა შენობა. არიან მოკლულნი და დაჭრილნი. გერმანიის თვითმფრინავებმა ყუმბარები დააყარეს ინგლისისა და ჩრდილოეთ უელსის რამდენიმე სხვა რაიონსაც.

გუშინ გერმანიის 40-ზე მეტი მოპაკერე ყუმბარმშენი თავს დაესხა დუვრს. ინგლისის 20 ავიაგამანადგურებელმა ბრძოლა გაუმართა მტრის ყუმბარმშენებს, რომლებიც გერმანიის დიდძალი ავიაგამანადგურებლების თანხლებით დაფრინავდნენ. ინგლისის ავიაგამანადგურებლებმა მტრის 15 თვითმფრინავი ჩამოაგდეს.

სულ გუშინდელი დღის განმავლობაში ჩამოგდებულია მტრის 19 თვითმფრინავი.

ინგლისის ორი ავიაგამანადგურებელი დაიღუპა.

რეიტერის სააგენტო იუწყება, რომ 14 ნოემბერს ღამით ინგლისის ავიაციამ ძლავ ძლიერ დაუშინა ყუმბარები ბერლინის სამხედრო ობიექტებს. გარდა ამისა, ინგლისის ესკადრილიები თავს დაესხნენ გერმანიის სხვადასხვა რაიონების სამრეწველო საწარმოებს და ავრეთვე აეროდრომებს გერმანელების მიერ ოკუპირებულ ტერიტორიაზე.

ომი საბერძნეთსა და იტალიას შორის

ნიუ-იორკი, 15 ნოემბერი (საკდესი). იუნაიტედ პრესის სააგენტოს ცნობით, ბერძნებმა საერთო შეტევა დაიწყეს მთელს ალბანეთის საზღვარზე. იტალიელები მდინარე კალამასის გაღმა უკუიქცნენ რამდენიმე ადგილას. ბერძნების შეტევაში მონაწილეობას იღებს ქვეითი ჯარი, კავალერია, საბერძნეთისა და ინგლისის თვითმფრინავები, სამთო არტილერია და ტანკები.

საბერძნეთის კავალერიამ იერიში მიიტანა იტალიელებზე იანინის ჩრდილოეთ-დასავლეთით. იტალიელებმა უკან დაიხიეს თავდაცვის პირველი ხაზიდან. საბერძნეთის სამთო ჯარმა ხელთ იგდო სტრატეგიული თვალსაზრისით მნიშვნელოვანი მაღლობი 4.500 ფუტი სიმაღლისა.

იტალიელებმა დიდძალი ჯარი გამოიყვანეს ფრონტზე და ცდილობენ შეაჩერონ ბერძნების წინსწვლა ალბანეთის სამხრეთ ნაწილში. მეთვალყურენი ფიქრობენ, რომ იტალიელები შეტევიდან თავდაცვაზე გადავიდნენ. ინგლისისა და საბერძნეთის თვითმფრინავების მიერ იტალიისა და ალბანეთის ნავსადგურების ბომბარდირებამ ხელი შეუშალა იტალიიდან მაშველი ძალების მიღებას. იანინიდან მიღებული ცნობებით, ბერძნები წინსვლას განაგრძობენ ალბანეთის ტერიტორიაზე.

ასოშიეიტედ პრესის სააგენტო იუწყება, რომ 13 ნოემბერს იტალიის თვითმფრინავი შეეცადა ყუმბარა დაეშინა ინგლისის სამხედრო ხომალდისათვის სალონიკის ნავსაყუდელში. 13 ნოემბერს ინგლისის თვითმფრინავებმა კვლავ დაუშინეს ყუმბარა დურაცოსა და ვალონას. დაზიანებულია საწყობები.

საზღვრიდან მიღებული ცნობებით, საბერძნეთისა და იტალიის ჯარებს შორის ძლიერი საარტილერიო ღუელი გრძელდება, რაც 13 ნოემბერს საღამოს დაიწყო. საბერძნეთის არტილერია კრაცას უშენს, სადაც ამას წინათ ჩაიდნენ იტალიის მაშველი ძალები. მთებში იტალიის ბატარიები ბერძნების პოზიციებს უშენენ.

გერმანიის ავიაციის თავდასხმა კოვენტრიზე

ლონდონი, 15 ნოემბერი (საკდესი). ოფიციალურად იუწყებიან, რომ 14 ნოემბერს ღამით გერმანიის ავიაციამ გაძლიერებით დაუშინა ყუმბარები კოვენტრის (ცენტრალური ინგლისი). ქალაქი ძლიერ დაზიანდა. წინასწარი ცნობებით, მსხვერპლი ათას კაცს აღწევს. ბევრგან ხანძარი გაჩნდა. თავდასხმის დროს ჩამოგდებულია გერმანიის ორი თვითმფრინავი მაინც (კოვენტრი არის რკინიგზის კვანძი, ინგლისის საავტომობილო, საავიაციო და საავიამოტორო მრეწველობის ერთერთი უდიდესი ცენტრი, საველოსიპედო მრეწველობის ცენტრი).

საქართველოს დელეგაცია უკრაინაში

კიევი, 15 ნოემბერი (საქდესი). 13 ნოემბერს პარტიზანის სადგურზე გენიჩესკის რაიონის სამი ათასმა კოლმეურნემ მოიყარა თავი. მუსიკითა და ცოცხალი ყვავილების თაიგულებით მოვიდნენ ისინი მზიური საქართველოდან ჩამოსული ძვირფასი სტუმრების, მახარაძის რაიონის კოლმეურნეების შესახვედრად. გენიჩესკისა და მახარაძის რაიონების კოლმეურნეები ორი მოძმე რესპუბლიკის მშრომელებს შორის შესანიშნავი შეჯიბრების ინიციატორები არიან: განსაკუთრებით გულთბილად შეხვდნენ ერთმანეთს სოფელ შრომის ორჯონიკიძის სახელობის კოლმეურნეობის თავმჯდომარე ამხ. ორაგველიძე და გენიჩესკის რაისაბჭოს აღმასკომის თავმჯდომარე, სსრ კავშირის უმაღლესი საბჭოს დეპუტატი, ამ რაიონის სტალინის სახელობის კოლმეურნეობის ყოფილი თავმჯდომარე ამხ. კლიმენკო.

მათ ერთმანეთი გაიცნეს რამდენიმე წლის წინათ, როცა უკრაინელი კოლმეურნეები ესტუმრნენ საქართველოს კოლმეურნეებს. დღეს ისინი ერთმანეთს შეხვდნენ, როგორც ძველი მეგობრები. სადგურზე გაიმართა მიტინგი, სტუმრებს მიესალმა ამხ. კლიმენკო. საპასუხო სიტყვით გამოვიდა ამხ. ხოჭოლავა. დელეგატები რაიონში გაემგზავრნენ.

○

13 ნოემბერს, დღისით, ამხ. ლეკიშვილმა დაათვალიერა ოდესის სტალინის სახელობის მაუდის ფაბრიკა, ამ დღეს ოდესის გაზეთებმა გამოაქვეყნეს ამ ფაბრიკის კოლექტივის მიმართვა თბილისის კამვოლ-მაუდის ფაბრიკის მუშაკებისადმი, სადაც ისინი წინადადებას იძლევიან დადებულ იქნას სოციალისტური შეჯიბრების ხელშეკრულება. ამხ. ლეკიშვილი დაწვრილებით გაეცნო წარმოებას. მან აღუთქვა, რომ შეჯიბრების პირობებს გააცნობს თავის ამხანაგებს თბილისში და შეჯიბრების ინდივიდუალური ხელშეკრულება დასდო მრთველ ქალთან ამხ. ობოიკოსთან.

○

გულმხურვალედ შეხვდნენ საქართველოს დელეგატებს დნეპროძერჟინსკის მშრომელნი. სტუმრებს მიესალმა პარტიის საქალაქო კომიტეტის მდივანი ამხ. სიდორინი, რომელმაც უამბო, თუ როგორ გამოიცვალა ქალაქი და ვეგანტე — ქარხანა, რომელიც ფილტვის ძველებურის სახელს ატარებს. ქარხანის ტერიტორიაზე ბრძანდებიან. ამხ. ლეკიშვილი და ამხ. ხოჭოლავა დელეგატებთან ერთად ესტუმრნენ ქარხნის კლუბში 13 ნოემბერს გაიმართა ქართული ლიტერატურული შემოქმედების საღამო. აქ მწერლებმა ა. მაშაშვილმა და კ. ლორთქიფანიძემ წაიკითხეს ნაწყვეტები თავიანთ ნაწარმოებებიდან. უკრაინელმა მწერლებმა და პოეტებმა ბაჟანმა, ფეფერმა, პანჩმა, რილსკიმ, ფომინმა, გოროცკიმ, დიმიტერნკომ, გოფშტეინმა, უშაკოვმა, ნოვიცკიმ, მალიშკომ, გოლოვანივსკიმ და პერვომაისკიმ წაიკითხეს ქართველი მწერლების ნაწარმოებათა თარგმანი უკრაინულ, რუსულ და ებრაულ ენაზე. მწერლებმა კ. ლორთქიფანიძემ და ა. მაშაშვილმა ამ დღეს მიკროფონთან წაიკითხეს თავიანთი ნაწარმოებები. რადიოთიც გადაცემულ იქნა ქართველი პოეტებისა და მწერლების ნაწარმოებნი. ამხ. მაშაშვილის უკრაინულად თარგმნილი ლექსები წაიკითხა ამხ. პერვომაისკიმ. რესპუბლიკის დამსახურებულმა არტისტმა პონომარენკომ წაიკითხა ნაწყვეტი კ. ლორთქიფანიძის ნაწარმოებიდან „შეხვედრა“.

○

სტალინო, 14 ნოემბერი (საკდესი). რამდენიმე დღეა, რაც ქართველი ხალხის დელეგატები დონბასში იმყოფებიან. მაკეევკაში სტუმრები შეხვდნენ ცნობილ მებრძმედეს, უკრაინის სსრ უმაღლესი საბჭოს დეპუტატს ამხ. ი. გ. კორობოვს, სსრ კავშირის უმაღლესი საბჭოს დეპუტატს ამხ. ს. ა. ზასტავოის და სხვა წარჩინებულ სტახანოველებსა და საწარმოთა ხელმძღვანელებს.

განსაკუთრებით გულთბილი შეხვედრა გაუმართეს ქართველ ამხანაგებს ტრესტ „სტალინუგოლის“ პაპანინელთა სახელობის № 17-18 ბის შახტის მაღაროელებმა. სტუმრები ჩავიდნენ შახტში, გაეცნენ № 5 მოწინავე უბნის მუშაობას, რომელმაც ვადამდე შეასრულა წლიური გეგმა.

ზეიმი ვალალაევკაში

(„კომუნისტის“ სპეც. კორესპონდენტისაგან)

საქართველოდან ჩამოსული ძვირფასი სტუმრების შესახვედრად ტალალაევკის რაიონის კოლმეურნეები გულმოდგინედ ემზადებოდნენ. სტუმრების ჩამოსვლისთვის რაიონულ ცენტრში მოწყობილ იქნა გამოფენა, რომელიც ასახავდა ხელშეკრულების პირობების შესრულებას.

გამოფენები მოეწყო კოლმეურნეობებშიც. ოქტომბრის რევოლუციის XIV წლისთავის სახელობის კოლმეურნეობაში მოეწყო გამოფენა სახელოდებით: „რას მივაღწიეთ ჩვენ ორსანტიასთან შეჯიბრებით“.

საქართველოს დელეგაციის ჩამოსვლისას უკრაინის რაიონებში შემოდგომის საუცხოო ამინდი დაიჭირა. მხოლოდ ყამირგზები იყო ძლიერ ატალახებული. ჯერ კიდევ სტუმრების ჩამოსვლამდე კოლმეურნეები გამოვიდნენ სამუშაოდ გზებზე და ისინი სრულ წესრიგში მოიყვანეს.

13 ნოემბერს გავრცელდა ბმა დელეგატების ჩამოსვლის შესახებ. კოლმეურნეობებიდან იწყეს მოსვლა მოპატიჟეებმა. ისინი სთხოვდნენ დელეგატებს მისულიყვნენ მათთან და ეწახათ მათი მუშაობა. ვინაიდან ყველგან მისვლის შესაძლებლობა დელეგაციას არ ჰქონდა, გადაწყდა, 14 ნოემბერს მოეწვიათ კოლმეურნეობათა თავმჯდომარეების, პარტორგანიზაციათა მდივნების და მოწინავე კოლმეურნეთა რაიონული შეკრება.

დელეგაციის ჩამოსვლის დღეს კულტურის რაიონულ სახლში გაიმართა დიდი კონცერტი, რომელზეც გამოვიდნენ მოსწავლეთა, პიონერთა და კოლმეურნეთა ანსამბლები. მღეროდნენ უკრაინულ, რუსულ და ქართულ სიმღერებს. საქართველოს დელეგატებმა ბავშვებს გადასცეს ზუგდიდელი ბავშვების საჩუქრები — მანდარინები და შოკოლადი. ვარლამ ჭიქავამ ტალალაევკელ ბავშვებს გადასცა, რომ ზუგდიდის რაიონის ბავშვები უგზავნიან მათ საჩუქრებს და იწვევენ შეჯიბრებაში, რათა ისწავლონ ფრიადზე. ტალალაევკელი ბავშვების სიხარულს საზღვარი არა ჰქონდა. — მადლობა დიდ **სტალინს** საამური ცხოვრებისათვის,—იძახდნენ შმობლები. გაისმოდა ლოზუნგები, ჰქუხდა ოვაცია.

14 ნოემბერს დილით დელეგატთა ჯგუფი გაემგზავრა ხუტორ ბერეზოვსკიეს ოქტომბრის XIV წლისთავის სახელობის კოლმეურნეობაში. გზაზე ყველა ხუტორი მორთული იყო დროშებით, ლოზუნგებით. ხუტორ ბერეზოვსკიეს წინ სტუმრებს მოეგებნენ კოლმეურნეები. მისასალმებელი სიტყვა წარმოსთქვა ოქტომბრის XIV წლისთავის სახელობის კოლმეურნეობის გამგეობის თავმჯდომარემ ტროფიმ სავჩენკომ. საპასუხო სიტყვით გამოვიდა ამხ. ერანგია.

მიტინგის შემდეგ სტუმრები მიიპატიჟეს გამოფენაზე:—გთხოვთ მობრძანდეთ ჭოხშიო.

ՀԱՅԱՍՏԱՆ

ՊԱՏԱՍԽԱՆԱՏՈՒ ՀԱՄԱՐ ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՍՈՎԵՏԱԿԱՆ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ԿԱՌԱՎԱՐՈՒԹՅԱՆ ՈՐՈՇՈՒՄԸ

Հայկական ՍՍՀ Նախարարների խորհրդի 1940 թվականի մայիսի 31-ի № 1.480 որոշմամբ հաստատվել է հետևյալ ցանկը՝

Հայկական ՍՍՀ Նախարարների խորհրդի 1940 թվականի մայիսի 31-ի № 1.480 որոշմամբ հաստատվել է հետևյալ ցանկը՝

პარტიული ცხოვრება

ერთმმართველობა და პარჭიული ორგანიზაცია

სამეურნეო მუშაკი ჩვენს ქვეყანაში განსაკუთრებული ნდობითა და პატივით არის მოსილი. ახლა, როდესაც საწარმოებში მტკიცე, რკინისებური წესრიგი მყარდება, როდესაც დაუნდობლად ვებრძვით გაცდენას, სიზარმაცეს, ცულტუტობას, ფრენიობას,—კაპიტალიზმის ამ სამარცხვინო გადმონაშთებს, როდესაც გაშლილია ბრძოლა პროდუქციის მაღალი ხარისხისათვის, კიდევ უფრო აუცილებელი ხდება სამეურნეო მუშაკის ავტორიტეტის ამაღლება, ერთმმართველობის პრინციპის განმტკიცება.

ასეთ ვითარებაში საწარმოთა პარტიული ორგანიზაციების გადაუდებელი ამოცანაა ყოველნაირად დაეხმარონ სამეურნეო ხელმძღვანელებს, შეუქმნან მათ ავტორიტეტი, მხარი დაუჭირონ ერთმმართველებს.

მაგრამ ასე არ იქცეოდა თბილისის კიროვის სახელობის დაზგათმშენებელი ქარხნის პარტორგანიზაციის ბიუროს მდივანი. იგი იმით იყო დაინტერესებული, რომ შეელახა სამეურნეო ხელმძღვანელთა ავტორიტეტი. ის დირექტორის დაუკითხავად სწყვეტდა საწარმოო საკითხებს, ხოლო ზოგჯერ საქმე იქამდე მიდიოდა, რომ კატეგორიულად მოითხოვდა დირექტორის კანონიერი ბრძანებების შეცვლას.

ხელმძღვანელი პარტიული ორგანოების არჩევნების შემდეგ ქარხნის პარტიულ ორგანიზაციას ახალი ადამიანები ჩაუდგნენ სათავეში. ცხადი იყო, რომ ძველებურად მუშაობა არ გამოდგებოდა. პარტბიურომ ახლებურად დაიწყო მუშაობა. იგი ყველაფერს აკეთებს იმისათვის, რომ დირექტორი გახდეს წარმოების სრულუფლებიანი ხელმძღვანელი, ყველა უპირველეს ხელმძღვანელი, ყველა უპირველეს მას, ურყევად ტარდებოდეს მისი ბრძანებები.

მექანიკურ, საიარაღო და სამილე საამქროებში შრომის დისციპლინა სუსტი იყო. საამქროს უფროსები დირექტორის განკარგულებას არ ასრულებდნენ, ოსტატები უგულებელჰყოფდნენ საამქროს უფროსების მითითებებს, ხოლო მუშები თავის მხრივ — ოსტატების დავალებათა დროულად შესრულებას. ეს კი აფერხებდა მაღალხარისხოვანი დაზგების გამოშვებას.

პარტიულმა ორგანიზაციამ ეს საკითხი მსჯელობის საგნად გახადა, იგი დაუკავშირა „პრავდის“ მეთაურ წერილებს სამეურნეო ხელმძღვანელის ავტორიტეტის განმტკიცების შესახებ და ქარხნის პარტიულ – სამეურნეო აქტივის კრებაზე მოისმინა დირექტორის ამხ. ნ. ორჯონიკიძის მოხსენება. კრებაზე აღინიშნა ერთმმართველობის პრინციპის დარღვევის ფაქტები, რომელთა წინააღმდეგ მიღებულ იქნა სათანადო ზომები.

სამილე საამქროს კომუნისტმა ამხ. ა. ბენდიაშვილმა შესვენების შემდეგ 15 წუთი დაიგვიანა. საამქროს ოსტატმა ამხ. ზაკომოლდინმა მას დაგვიანების მიზეზი ჰკითხა, ბენდიაშვილმა ეს იწყინა, თავი შეურაცხყოფილად იგრძნო და ოსტატს მკვახედ უპასუხა: „მე თუ მსურს კიდეც დავიგვიანებ. მაგრამ ეს შენ სრულიად არ გეხებაო“. ა. ბენდიაშვილს, როგორც შრომის დისციპლინის დამრღვევს, საყვედური გამოუცხადეს.

ბენდიაშვილი ვერ ისვენებდა, სურდა რაღაც გამოეხსა და ოსტატის ავტორიტეტი შეელახა. ბოლოს მან მართლაც დასწერა განცხადება და პარტბიუროში შეიტანა. ამტკიცებდა, რომ ოსტატს ამხ. ზაკომოლდინს და საამქროს უფროსს ამხ. ტუზოვს დეზორგანიზაცია შეაქვთ წარმოებაშიო. პარტბიურომ ეს საკითხი სპეციალურად შეისწავლა და განიხილა. ა. ბენდიაშვილის განცხადება უსაფუძვლო აღმოჩნდა, უტაქტო მოქმედებისათვის მას მითითება მიეცა. არაფერს ვიტყვით იმაზე, რომ შესაძლებელია ასეთი სასჯელი ამხ. ა. ბენდიაშვილისათვის მსუბუქია, მაგრამ ეს კი ცხადია, რომ პარტორგანიზაციის მიერ მიღებულმა ზომებმა მუშების თვალში აამაღლა როგორც საამქროს უფროსის, ისე ოსტატის ავტორიტეტი.

საწარმოო-ტექნიკური განყოფილების უფროსს, მთავარ ტექნოლოგს ამხ. კოლოსოვსკის განყოფილების მუშაკი ამხ. ბელოხოვსკი არაფერს არ უჯეროდა, პირიქით, ყოველ ნაბიჯზე საბელს უტეხდა მას.

ამ ამბავმა პარტბიურომდე მიაღწია. შეისწავლეს საქმის ვითარება და პარტიული ბიუროს სხდომაზე, საწარმოო-ტექნიკური განყოფილების მუშაკებთან ერთად, განიხილეს ეს საკითხი. გამოირკვა, რომ კომუნისტი ამხ. ბელოხოვსკი დაუსაბუთებელ ბრალდებას უყენებდა ამხ. კოლოსოვსკის. იმის მაგიერ, რომ აემაღლებინა განყოფილების უფროსის ავტორიტეტი, შეესრულებინა ერთმმართველის განკარგულებანი, სახელს უტეხდა ამხ. კოლოსოვსკის. ამიტომ იყო, რომ პარტბიურომ ამხ. ბელოხოვსკის საყვედური გამოუცხადა. რა შედეგი მოჰყვა ამას? გაიზარდა განყოფილების უფროსის ავტორიტეტი, გააზარდა განყოფილების მუშაკთა პასუხისმგებლობა.

არ შეიძლება არ აღინიშნოს ისიც, რომ საამქროთა პარტბიუროები ძალიან ცოტას ზრუნავენ ოსტატის ან საამქროს უფროსის ავტორიტეტის ამაღლებაზე. ამ მხრივ დამახასიათებელია საიარაღო საამქრო. მხეხავმა ივოტოვმა 16 ოქტომბერს დაზგის 20 ცალი მილყელი წუნდებული გამოუშვა. ოსტატმა ამხ. ბელიკოვმა მიუთითა, ასე მუშაობა არ შეიძლებაო. ივოტოვმა ეს იუკადრისა და ოსტატს პირში მიახალა: „რათ მინდა თქვენი მილყელები, ყველას ფანჯრიდან გადავყრი, თუ არ მოგწონს მობრძანდი და შენ გააკეთე უკეთესადო“.

ამავე საამქროს ხარატი ბუტროვი წუნდებულ პროდუქციას უშვებს. დღე არ გავა, რომ წუნდებული დეტალები არ დაამზადოს. ოსტატის ამხ. კნიაზებერგის განკარგულებას არაფრად არ აგდებს. ბუტროვმა ზედიზედ 14, 15, 16 და 17 ოქტომბერს, დაზგის წუნდებული ნაწილები დაამზადა. ოსტატმა და საამქროს უფროსმა მას შენიშვნა მისცეს. მაგრამ ბუტროვმა აგდებულად განაცხადა: „თქვენ სახლში ბავშვები დაარიგეთ, მე კი ჭკუას ვერ მასწავლითო“.

ასეთი მოვლენები აქ არც ასე იშვიათია. საამქროთა პარტორგანიზაციებს კი ერთხელაც არ გაახსენდათ დაეყენებინათ საკითხი ოსტატის როლისა და სამეურნეო ხელმძღვანელების ავტორიტეტის ამაღლების შესახებ. ეს ნაკლი აუცილებლად უნდა გამოსწორდეს.

ვ. ჟიოკაძე

გაზეთ „სტალინელის“ რედაქციის ვალდებულებანი

გორი (საკ. კორესპონდენტისაგან). გაზ. „სტალინელის“ რედაქციის მუშაკებმა, მის ირგვლივ დარაზმულმა მუშსოფკორებმა და აქტივმა ერთსულოვნად მიიწონეს გაზეთ „მგზნებარე კოლხიდელის“ რედაქციის მუშაკების წინადადება კოლხიდისა და ქართლის რაიონების შემდგომი აყვავებისათვის სოციშჯაბრების გაწლის შესახებ.

გაზეთ „სტალინელის“ რედაქციის მუშაკები განაგრძობენ ბოლშევიკურ ბრძოლას ქართლის რაიონების სოფლის მეურნეობის შემდგომი აღმავლობის სტალინური პროგრამის განსახორციელებლად. ამ მიზნით გაზეთის გარშემო დარაზმული იქნებიან კომუნისტები, მუშსოფკორები, კოლმეურნეები. „სტალინელის“ რედაქცია ყოველ სამ თვეში ერთხელ ჩაატარებს სოფლის მეურნეობის სპეციალისტების, ხოლო შერჩევით მეცხოველეობის ფერმების გამგეების, ბრიგადირების, რგოლის ხელმძღვანელებისა და მეაბრეშუმე ქალების თათბირებს პარტიისა და მთავრობის 15 ოქტომბრის დადგენილების განხორციელების მიმდინარეობის საკითხებზე.

რედაქცია ორჯერ ჩაატარებს იმ სოფლკორების შემოქმედებითს შეხვედრას, რომლებიც ოპერატიულად გააშუქებენ 15 ოქტომბრის დადგენილების შესრულებისათვის კოლმეურნეობათა ბრძოლას. მიმდინარე წელს ოთხჯერ მოეწყობა გამსკლელი რედაქცია. ამით ნაჩვენები იქნება, თუ როგორ იბრძვიან რაიონის კოლმეურნეობები 15 ოქტომბრის დადგენილების შესასრულებლად — სამრეწველო მეხილეობისა და მევენახეობის განვითარებისათვის, საზოგადოებრივი მეცხოველეობის აღმავლობისათვის, საკოლმეურნეო სოფლის კეთილმოწყობისათვის.

17 ნოემბერს „სტალინელის“ რედაქცია იწვევს მუშსოფკორებისა და რაიონის აქტივის თათბირს, რომელზეც განხილული იქნება პარტიისა და მთავრობის 15 ოქტომბრის დადგენილება.

25 ნოემბრისათვის გაზეთ „მგზნებარე კოლხიდელს“ გაზ. „სტალინელი“ უმზადებს შემცველ გვერდს თემაზე: ბოლშევიკურად განვახორციელოთ ქართლის რაიონების აყვავების სტალინური პროგრამა.

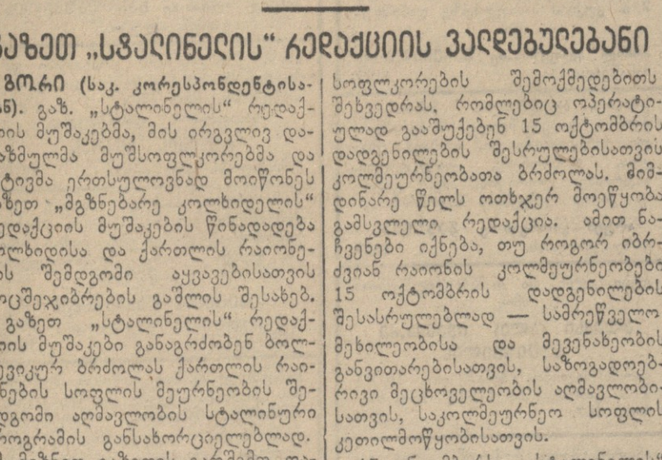

თბილისის სამედიცინო ინსტიტუტის ლიტორი ამხ. პ. ი. ჯიბლაძე ლაბორატორიაში სახელობის პარტიული პროპაგანდის სახლში ემზადება მოხსენებისათვის თემაზე „ფრედრიხ ენგელსის ცხოვრება და მოღვაწეობა“

ფოტო ვ. ობლიაპინისა (საქრონიკა)

მწერალთა საქალაქო კრება

სამ დღეს გაგრძელდა თბილისში მწერალთა საქალაქო კრება. საქმიან ვითარებაში მიმდინარეობდა იგი და უაღრესად აქტუალური შემოქმედებითი საკითხები და ამოცანები იყო მისი მსჯელობის მთავარი საგანი. ამ მხრივ ეს კრება ერთგვარი საწარმოო თათბირის ხასიათს ატარებდა, ცდილობდა გამოეკვლიენებინა ის ნაკლოვანებები, რომელთაც ჯერ კიდევ ადგილი აქვს მწერალთა კავშირის საქმიანობაში და ცალკეული მწერლების შემოქმედებითს ლაბორატორიებში.

მწერალთა კავშირის მუშაობის თვითკრიტიკასა და ცალკეული მწერლების შემოქმედების კრიტიკას შეიცავდა საქართველოს საბჭოთა მწერლების კავშირის პრეზიდიუმის პასუხისმგებელი მდივნის ამხ. ირ. აბაშიძის მოხსენება. მომხსენებელმა აღნიშნა, რომ მწერლების უკანასკნელი ყრილობის შემდეგ, კავშირის ახლადარჩეულმა პრეზიდიუმმა საკმაოდ ფართოდ გაშალა მუშაობა, მაგრამ შემდეგ ეს მუშაობა შეწელდა. შესწყდა პრეზიდიუმის წევრთა მორიგეობა და სექციების მუშაობაც შესუსტდა. კავშირის გაზეთმა და ჟურნალებმა ახლებურად ვერ გარდაჭრეს თავისი საქმიანობა. ამის დასადასტურებლად ისიც კმარა, რომ ისინი უგულებელჰყოფენ გეგმიანობას, თავის მუშაობაში, არ არიან მწერლების შემოქმედებითი მუშაობის კურსში, არ აწარმოებენ მუშაობას ავტორებთან და ვერ რაზმავენ მწერლებს თანამედროვეობის აქტუალური ამოცანების გარშემო. ლიტერატურულ ჟურნალებში („მნათობი“, „ჩვენი თაობა“) იშვიათად იბეჭდება თეორიული ხასიათის წერილები, რომელთაც შეუძლიათ ასწიონ მწერალთა იდეური დონე. მწერალთა შორის აქმაწრდელობითი მუშაობის სუსტად დაყენებითაც აიხსნება ის, რომ მწერლები სათანადოდ ვერ იცნობენ სინამდვილეს და მის ასახვაში უშუბენ მთელ რიგ არსებით შეცდომებს.

მწერალთა კავშირის მუშაობის თვითკრიტიკასა და ცალკეული მწერლების შემოქმედების კრიტიკას შეიცავდა საქართველოს საბჭოთა მწერლების კავშირის პრეზიდიუმის პასუხისმგებელი მდივნის ამხ. ირ. აბაშიძის მოხსენება. მომხსენებელმა აღნიშნა, რომ მწერლების უკანასკნელი ყრილობის შემდეგ, კავშირის ახლადარჩეულმა პრეზიდიუმმა საკმაოდ ფართოდ გაშალა მუშაობა, მაგრამ შემდეგ ეს მუშაობა შეწელდა. შესწყდა პრეზიდიუმის წევრთა მორიგეობა და სექციების მუშაობაც შესუსტდა. კავშირის გაზეთმა და ჟურნალებმა ახლებურად ვერ გარდაჭრეს თავისი საქმიანობა. ამის დასადასტურებლად ისიც კმარა, რომ ისინი უგულებელჰყოფენ გეგმიანობას, თავის მუშაობაში, არ არიან მწერლების შემოქმედებითი მუშაობის კურსში, არ აწარმოებენ მუშაობას ავტორებთან და ვერ რაზმავენ მწერლებს თანამედროვეობის აქტუალური ამოცანების გარშემო. ლიტერატურულ ჟურნალებში („მნათობი“, „ჩვენი თაობა“) იშვიათად იბეჭდება თეორიული ხასიათის წერილები, რომელთაც შეუძლიათ ასწიონ მწერალთა იდეური დონე. მწერალთა შორის აქმაწრდელობითი მუშაობის სუსტად დაყენებითაც აიხსნება ის, რომ მწერლები სათანადოდ ვერ იცნობენ სინამდვილეს და მის ასახვაში უშუბენ მთელ რიგ არსებით შეცდომებს.

ზოგიერთი მწერალი შეუფერებლად სთვლის გამოეხმაუროს ჩვენი ცხოვრების ყოველდღიურობას და თავისთვის მისაბაძ მაგალითად არ იხდის საბჭოთა ეპოქის შესანიშნავი პოეტის ვ. მაიაკოვსკის მოღვაწეობას. ამიტომ არის, რომ ჩვენმა მწერლობამ საჭირო სიღრმით ჯერ კიდევ ვერ ასახა სტახანოვური მოძრაობა და ლენინ-სტალინის ეპოქის დიდმნიშვნელოვანი მოვლენები.

ლენინ-სტალინის პარტიის გმირული ისტორიისა და მისი სახელოვანი ბრძოლის ტრადიციების არასაკმარისი ცოდნა თავის გავლენას ახდენს ლიტერატურაზე. უდიდებამ ფეხი მოიკიდა არა მარტო ახალგაზრდა, არამედ მოწინავე პოეტების ლექსებშიც. საალუსტრაციოდ მომხსენებელმა წაიკითხა ადგილები ა. ბაშაშვილის „მინიატურებიდან“ და საფუძვლიანად გააკრიტიკა ს. ჩიქოვანის ლექსები —„ძველი საათი“, „თოვლის მოლოდინში“, „აზრიალი“ და სხვ., რომელთაც აშკარა უიდეობის დაღი ახსის.

ამ გარემოებისათვის ქართულ მხატვრულ კრიტიკას ჯეროვანი ყურადღება არ მიუქცევია. იგი დაგვიანებით ეხმაურება ლიტერატურის აქტუალურ პრობლემებს, ჩაჰკირკიტებს დეტალებს და გვერდს უვლის და ვერ ამჩნევს არსებითს შეცდომებს. კრიტიკოსმა დ. ბენაშვილმა, მაგალითად, ერცლად გაარჩია კ. გამსახურდიას შემოქმედება, მაგრამ ერთი სიტყვაც არ სთქვა იმის შესახებ, რომ „დიდოსტატის კონსტანტინე მარჯვენაში“ კ. გამსახურდია სწორად არ ხსნის ისტორიას, რომ ამ რომანის კონცეპცია საერთოდ მცდარია.

ნაკლებ ყურადღებას უთმობს კრიტიკა შემოქმედებითი მუშაობის ხარისხს. ზოგიერთი მწერალი მხატვრული ოსტატობის შეუფასებლობას იჩენს. სანიმუშოდ შეგვიძლია მოვიყვანოთ ს. ეულის ლექსი „გმირი“ და ს. თავაძის პოემა „გმირთა დიდება“. პირველი, მიუხედავად კარგი სიუჟეტისა, მხატვრულად გულუბრყვილო და სუსტია, მეორე კი — მეტად სქემატიური და აგრეთვე სუსტი.

დიდი ადგილი დაუთმო ამხ. ირ. აბაშიძემ ახალგაზრდა მწერლების შემოქმედების საქმიანობას და აღნიშნა, რომ მათი აღზრდა ზოგჯერ სწორი გზით არ მიდის. ამას გამო უიდეობა აშკარად იკიდებს ფეხს ზოგიერთი ახალგაზრდა მწერლის (ლ. ასათიანი, იმედაძე და სხვ.) შემოქმედებაში. „ჩვენი თაობა“ უკრიტიკოდ ბეჭდავს უმნიშვნელო ლექსებსა და პროზას.

კავშირის პრეზიდიუმის პასუხისმგებელი მდივნის მოხსენებამ აზრთა ცხოველი გაცვლა-გამოცვლა გამოიწვია. კამათში მონაწილეობა მიიღეს პოეტებმა, მწერლებმა და კრიტიკოსებმა ი. გრიშაშვილმა, ლ. ქიაჩელმა, ლ. ასათიანმა, კ. ჭიჭინაძემ, ს. თავაძემ, დ. შენგელაიამ, დ. ბენაშვილმა, მ. ბარათაშვილმა, ი. ლისაშვილმა, ა. ჭეიშვილმა, ა. თევზაძემ, ს. ეულმა, ვ. წულუკიძემ, კ. გამსახურდიამ, ბ. ჟღენტმა და ი. სიხარულიძემ.

მწერალთა მუშაობის მთავარ ნაკლად ბევრმა სამართლიანად აღიარა ის გარემოება, რომ თანამედროვეობას მთავარი ადგილი არა აქვს დათმობილი ჩვენს ლიტერატურაში. მწერლების საგრძნობი ნაწილი არ სწერს თანამედროვეობაზე, არ იცნობს საფუძვლიანად სინამდვილეს, რის გამო სრულყოფილად ვერ ასახავს მის წამყვან ძალას — სტახანოველებს და მოწინავე ადამიანებს.

ზოგიერთი ნაწარმოების დაბალ მხატვრულ ღირსებაზე უსაყვედურეს დ. შენგელაიამ და კრიტიკოსმა დ. ბენაშვილმა შ. დადიანსა და ს. შანშიაშვილს. მთელ რიგ შესანიშნავ ნაწარმოებთა შემდეგ, როგორიცაა „ნაპერწკლიდან“ და სხვ., შ. დადიანმა მოგვცა მხატვრული ღირსებით სუსტი პიესები—„ბარათაშვილი“, „პუშკინი საქართველოში“ და ბოლოს „მოლა მასრადინა“.

მწერალთა ერთი ნაწილი, გაურბის რა თანამედროვეობას, ნაკლებ წინააღმდეგობის გზას ირჩევს და უმთავრესად ისტორიულ თემებზე სწერს.

კამათში გამოსულებმა აღნიშნეს ისიც, რომ ბევრ კარგ პოეტურ ნაწარმოებთან ერთად გვაქვს ისეთი ნაწარმოებებიც, რომლებიც მეტად სქემატიურნი და უფერულნი არიან. ბევრ ეპიკურ თხზულებას აკლია კარგად დამუშავებული სიუჟეტი. დ. ბენაშვილის აზრით, ასეთია გ. ლეონიძის „ფოთოხალა“, ს. თავაძის „გმირთა დიდება“ და სხვ.

კ. ჭიჭინაძემ უსაყვედურა კრიტიკას ცალმხრივობა, მისი აზრით არიან მწერლები, რომელთაც კრიტიკისაგან ქების მეტი არაფერი სმენიათ.

კ. გამსახურდიამ შეეცადა თავისი მცდარი დებულების დაცვას ისტორიული რომანის საკითხში და ამავე დროს არაფერი სთქვა „დიდოსტატის კონსტანტინეს მარჯვენას“ მცდარი კონცეპციის შესახებ, რაზედაც მას სამართლიანად მიუთითებდა მომხსენებელი.

თითქმის ყველა მოკამათენი აღნიშნავდნენ, რომ მხატვრულმა კრიტიკამ აუცილებლად უნდა დარდაჭრმნას თავისი მუშაობა. კრიტიკოსები (დ. ბენაშვილი, ვ. წულუკიძე) მოითხოვდნენ, რომ ამ საქმეში მათ საქმიანი დახმარება გაუწიონ მწერლებმა, რომლებიც ხშირად სამართლიან შენიშვნებს პატივით შეურაცხყოფად ღებულობენ.

კრიტიკის საქმიანი დახმარების საჭიროებას მოწმობდა აგრეთვე ახალგაზრდა მწერლების ლ. ასათიანის, მ. ბარათაშვილის, ა. თევზაძის გამოსვლები.

ზოგიერთ მოკამათეთა (ი. ლისაშვილის, ა. ჭეიშვილის, ს. თავაძის) გამოსვლები მოკლებული იყვნენ კონკრეტულობას. ისინი შემოიფარგლენ უმთავრესად კრიტიკით.

ლ. ქიაჩელმა თავისი გამოსვლა მოანდომა თავისმართლებას იმ უმართებლო რეკომენდაციის გამო, რომელიც მას მიეცა ერთი ავტორის სუსტი ნაწარმოებისათვის, რაზედაც მიუთითა მას მომხსენებელმა.

ამხ. ბესო ჟღენტმა აღნიშნა, რომ ჩვენს მწერლობას ენერგიული მუშაობა მართებს იმისათვის, რომ შეინარჩუნოს მოწინავე ადგილი საბჭოთა ლიტერატურაში.

მან ილაპარაკა თანამედროვე ქართული პროზისა და დრამატურგიის ნაკლოვანებათა შესახებ, აღნიშნა, რომ მთელ რიგ ნაწარმოებებში ჩვენი ცხოვრების დადებითი მკრები არატიპიური პერსონაჟების ჩრდილში არიან დაყენებულნი (ლ. ქიაჩელის „გვადი ბიგუა“, დ. შენგელაიას ნაწერები), ადგილი აქვს ხელოვნურ არარეალურ სიუჟეტებს (ს. თავაძის პოემები), მოიყვანა მთელი რიგი ფაქტები ახალგაზრდა მწერლების შემოქმედებითი ნაკლოვანებების შესახებ და გააკრიტიკა მწერალთა კავშირის და მისი სექციების ხელმძღვანელი ორგანოების საქმიანობა შემოქმედებითი მუშაობის დარგში.

კრებაზე სიტყვით გამოვიდა საქ. კ. პ. (ბ) ცენტრალური კომიტეტის მდივანი პრაპაგანდის დარგში ამხ. ი. თავაძე. მან აღნიშნა, რომ ზოგიერთმა ჩვენმა მწერალმა საკმაოდ ვერ შეაფასა ხელმძღვანელი ორგანოების ოპანასკნელ დადგენილებათა მნიშვნელობა და ვერ შეიარაღდა იდეურად იმისათვის, რომ ეპოქის ღირსი მხატვრული ნაწარმოებები მოგვცეს.

ამხ. ი. თავაძე შეეხო ლიტერატურული ჟურნალებისა და გაზეთის მუშაობას და აღნიშნა, რომ ისინი მოწყვეტილი არიან თანამედროვეობას. „ჩვენს თაობაში“, მაგალითად, უკანასკნელ ხანებში თანამედროვე თემაზე არაფერი დაბეჭდილა. ჟურნალი ბეჭდავს იდეურად სუსტ ლექსებსა და პროზას, რომლებშიაც ვერც კი გაიგებ, რისი თქმა სურს ავტორს. ასეთი უიდეო, დაბალი მხატვრული დონის ლექსების ავტორები რატომღაც ყოყოჩობენ, მაშინ, როცა საყოყოჩო არაფერი აქვთ. ეს შეიძლება იმითაც აიხსნება, რომ კრიტიკოსები გადაჭარბებით აქებენ მწერლებს. ჩვენი მწერლების მუშაობა, მათ შორის საუკეთესო მწერლებისაც, უნდა გავატაროთ კრიტიკისა და თვითკრიტიკის ჭარბიცხლში. ეს დაეხმარება მათ შემოქმედებითს მუშაობაში. ამხ. ი. თავაძემ აღნიშნა ერთგვარი გაუმჯობესება ზოგიერთი კრიტიკოსის მუშაობაში. მაგრამ ხაზი გასუსა იმას, რომ ჩვენი კრიტიკა ჯერ კიდევ არ არის ბოლშევიკურად გაბედული, პრინციპული, რომ ჩვენმა კრიტიკოსებმა და მწერლებმა კრიტიკა უმაღლეს საფეხურზე უნდა აიყვანონ.

დასასრულ ამხ. ი. თავაძემ დასახა მთელი რიგი ამოცანები, რომლებიც მწერალთა კავშირის წინაშე დგას მწერლის შემოქმედებითი მუშაობის გადახალისების საქმეში. გამსაკუთრებული ყურადღება უნდა მიექცეს მწერლების პოლიტიკურ აღზრდას, მათ მიერ ბოლშევიზმის დაუფლებას.

მწერალთა საქალაქო კრება დაიხურა ამხ. ი. აბაშიძის საბოლოო სიტყვით.

ამხანაგი სტალინი ესაუბრება პოლიტპატიმრებს ჭუთაისის ციხეში (1903 წ.)
მხატვ. ბაჟბეუკ-მელიქოვის ნახატი.

ქარლო ქალაძე

კობასთან ერთად

1903 წელი. ოქტომბერი. ჭუთაისის ციხე.

I. *)

შორს ელგუჯაც ეხლა უკვე
მიტოვებულ ხესთან მდგარი,
მკლავს გაშლის და ჯაშის
გულმკერდს
ჰფარავს მისი ცალი მხარი.
მიაჩერდა ჯაში ხარბად,
ჩუმი გული აუძგერდა:
— ახ, ვინ იყო შავ თვალწარბა
და ელგუჯას რად უცქერდა!..
როგორც ვიწრო ყური ნემსის
განაბული იცდის ჯაში —
თვითეული სიტყვა ესმის
და სულისთქმა ელგუჯასი:
— ჰო. მანანამ დამინახა,
და მის ღიმილს ვუპასუხე.
თურმე იგი ლანდი ახლავს,
სულივით რომ ძრწოდა წუხელ,
არ ვიცოდი და ხელახლა
უნებლიეთ შევაწუხე...

II.

— თუნდ შავი ზღვის ველურ
ღელვად
გაზვიადდეს ღელვა მისი,
ოღონდ აგრე შეუმჩნეველად
მოვიაროთ ქუთაისი! —
თქვა ჯაშმა და ჩაიცინა,
თან ბეჭებზე დაჰკრა ხელი,
გზა წინდაწინ აირბინა
მთის ფერდობზე ასასვლელი.
ვერ ახარებს ენა მჭევრი
ხეებს, ცისქვემ გასახარელთ!..
სდუმს მუხნარის დიდი ტევრი,
განდგომილი ქალაქგარეთ.
სდუმს ელგუჯაც. განუყრელი
ფერი წაშლის წამით ხალისს...
ჩუმად მიდის ამბის მთქმელი,
სიკვდილივით მიიჩქარის, —
რომ შეაღოს შემკრთალ ხელით
დასალეწი რკინის კარი!

III.

ვის რა უთხრას, რა ახაროს,
როგორ შესძლოს მათ წინ
დგომა,
თავი როგორ არ დახაროს,
როცა წარბებს შეჰყრის კობა!
გადაუდგნენ გზად მუხებიც.
რა უამბოს გულისხმიერთ?
თითქოს დგანან დამწუხრებით,
დარაზმულნი კობას მიერ.
აუმართავთ სიძულვილით
კორძიანი ხელი მტკიცედ, —
რომ მთავრობას ყოველ დღით
შეუთვალონ: გავიფიცეთ!
თავისუფლად სუნთქვა სურდათ,
სჩანს ფოთლების სულისთქმაში,—
მზე დაჰნათის დანისლულთაც
ხმა აღვიძებთ ელგუჯასი, —
— ფიქრი იქნებ აგისრულდა,
ჯარს გაუძეხ! — ამბობს ჯაში.

IV.

— ფიქრი მართლაც გამოიცან.
ჩუმი გულის წყრომით სავსე
ეგ მუხების ჯარი, ვფიცავ,
მეც ვაქცევებს მივამგავსე.
ვფიცავ როგორც ჯარისკაცი:
ტყვეობიდან ვიხსნა ბრძოლით,
ფოლადივით მტკიცე, მკაცრი,
ერთადერთი წინამძღოლი!
მისი სუნთქვით ჩრდილნი
თრთოდნენ,
ღიმილს ჰქონდა ელვა ხმლისა.
მას შეეძლო მარტოდენ
ხმით აღეძრა გული ზღვისა!..
იმის თვალთა ნაპერწკალი
სურდათ ბნელში დაემწყვდიათ!
მაგრამ, იგი მეტის ძალით
წაეკიდა თვითონ წყვდიადს! —
დროებებივით აღსდგა ალი,
ჰგავდა ახალ მზის განთიადს!

V.

ქარხნის ოცდათორმეტ მუშას
თავს დაესხენ წინალამით.
კობას უთქვამს: — არა უშავს!..
შეიკრიბნენ და მოითხოვეს
დაესაჯონ მათთან ერთად.
ფერდაკარგულ მეციხოვნეს
ასი თვალი მიაჩერდა
და როდესაც მან სავსებით
ეს მოთხოვნა აასრულა, —
მაშინ ჩვენი ათასები
წინ წამოდგნენ დარაზმულად!
ხალხს ციხეში ვინ ჩაჰკეტავს?
წარღვნა როგორ აიცდინოს!
არ აღეძრა იგი ნეტავ,
ხმის ჩახშობას ეხლა ცდილობს.
და ლაჩრულად გაგიმეტა
სასიკვდილომ სასიკვდილოდ!..

VI.

შენ ღელვა უნდა გენახა,
სიმშვიდე რომ არ იღირსა, —
გვინდოდა გადაგველახა
მაღალი ზღუდე ციხისა...
ვლეწავდით რკინის ურდულებს
ქვებით, შიშველი ხელებით!
და გაგვირბოდნენ ქურდულებრ
ციხის ბედკრული მცველები.
ვიდოდა ხალხის ქუხილით
წინ ელვა წინამძღოლისა, —
სიხარული და წუხილი,
მმართველი მისი ღონეა...
ხმა მთელმა ციხემ გაიგო,
დრო საამბოხოდ იხელთა! —
ბორკილის მტვრევის ხმა იყო,
გასტეხეს ბნელი ციხე და
გულის კარებიც გაიღო,
თვალებმა გამოიხედა!...

VII.

მაშინ კი შურისძიებით
გაისმა განკარგულება,
და დაგვაშინეს ტყვეები
თვალთაგან დაკარგულებმა!
ყიჟინით შემოგვესია
რაზმები ყაზახებისა! —
ტყვიაზე უმკაცრესია
ელვა ცხენოსანთ ხმლებისა...
ვიდექ ხალისით სავსე, და
ხედავ ვერაგის ნატყვიარს? —
მარჯვენა ბეჭის ძვალზედაც
მგლის ნაკბენივით მატყვია...
გულის გმირული გაწირვა
უფრო აღვიძებს მტრობასა, —
ვგრძნობდი დაჭრილი კაცი ვარ,
ვერ ვახერხებდი დგომასა...
მაგრამ ხელთ აუტაცივარ
სიკვდილზე უმალ კობასა!..

VIII

ის, ჩემი კვნესის გამგონე,
ჩემდა საშველად გარჯილა...
არ დაუშურავს ძალღონე,
გათელვას გადამარჩინა!
ჩემში მისი ხმა მკვიდრდება,
ის ჩემი ხალხის გულია! —
და ნურვის გაუკვირდება
მას ვეკუთვნოდე სრულიად...
თუმცა მოჰკვეთეს ცხოვრებას,
კარები გადაუკეტეს! —
ბნელს მაინც შეებრძოლება,
ოცნებით სწვდება უკეთესს!
მას ციხის ვიწრო საკანით
ვერ დააბრკოლებს ვერავინ, —
კვლავ ერთი სარკმელთაგანი
სჩანს შუქით ბნელის მსერავი!..
ვდარაჯობ თვალის კანკალით
როგორც ვარსკვლავი მზერავი!..

IX.

ეთანხმებოდნენ მგზნებარედ
ელგუჯას ჯაშის თვალები, —
წამწამი გადმოეფარნენ
ჩაფიქრდნენ იდუმალებით...
ხმა ელგუჯამაც გაკმინდა.
მდუმარედ გაჰყვნენ შარა გზას.
დიდი მუხნარის ნაპირთან
ქუდი უჩანდა ქალაქსაც.
გზას დაჰფენოდა ფარჩები,
ოქრო ქსოვილი დილისა, —
ვიდოდნენ გრძელი ლაჯები
შორით გატყორცნილ ჩრდილისა!
შორს მდელო სჩანდა პატარა
ფერად-ფერადი ხალებით! —
ბოლოს: სად იყო სად არა —
მივიდნენ მიმავალები,
ნახეს: მდელოზე დამსხდარან
გზისპირად სოფლის ქალები, —

X.

შეკრთნენ მგზავრების დანახვით
სხედან. ხმა გაუკმენდიათ.
წყლით, ნაწვიმარი ბალახით
წვივები დაუწმენდიათ!
გაემოველეს მინდორ-ველები
სწრაფვა კი ისევ გულთ არის! –
ქუსლმაღალ ფეხსაცმელებით
უნდათ ესტუმრონ ქუთაისს...
ხმა შემოესმათ დამალეს
თეთრი მუხლები კაბითა,
ერთმანეთს გადაბრალეს,
მიყურჩდნენ იმავ წამითა...
ერთი, წარბ აუმართავი
გოგონაც იჯდა ქალებთან.
მგზავრებს, ვით სავსე თავთავი,
თავდახრით უთვალთვალებდა,
ხელთ ფუთა ჰქონდა. ქათამი
ქალთაში უფართქალებდა.

XI.

მდუმარებით ჩაიარა
მათ წინ ჯაშმა და ელგუჯამ.
მესრებს იქეთ შეიფარა
ქუთაისის ვიწრო ქუჩამ.
გზად ბაღნარი ტოტებს შლიდა
მკლავგაწვდილი აივნამდე! —
თავის ქერა ულვაშითაც
სამინდები ხშირად სჩანდენ
და მგზავრებმა მიამსგავსეს
აზნაურებს, ერთის ნახვით —
იმერულად მაღალ მხარზე
გადაგდებულ ჩაბალახით!
მისდევს მესერს ქვაფენილი,
რუც გზად იქვე მიიჩქარის! —
ქუჩის ფანარს მზიან დილით
სვეტზე არხევს ქროლვა ქარის,
ჩაუქრობლად დარჩენილი
იწვის როგორც დისკო
მთვარის...

XII.

აქ ელგუჯა ერთის წამით
შედგა. რიონს გაჰხედა.
თვალი გაჰკრა ელვასავით,
ხმით არაფერს არ ამხელდა.
მხოლოდ ეს კი დაიბარა:
— ვაი მათი ბედის ბრალი,
კვლავ თუ აგრე დაიფარა
ჩვენი ფეხის ნატერფალი!
თვალი აგცდეს ქალაქისა,
გზად ლანდები
გმფარველობდენ! —
მხოლოდ გვიან, მზის ჩასვლისას
ჯაჭვის ხიდთან დამელოდე.
გაღმა ჩემი სოფელია,
არ იქნება გასვლა ძნელი,
შინ უთუოდ მომელიან,
მე ვარ შენი მასპინძელი! —
თქვა, ღიმილი მოერია
და გაუშვა მკლავში ხელი.

XIII.

— „ციხის ქვა და რკინა ცივი
თითქოს ღამით გაიყინა.
და უცრემლოდ ვაკვაცივით
მდუმარება ქვა და რკინა!
ძირს ეყარნენ პატიმრები,
როგორც მოთხრილ კუნძთა
გროვა.
მიცქერიდნენ ჩაფიქრებით,
საზარელი იყო გლოვა.
მე გელაძის გვარით მიველ,
თითქ

ЗАМОК ЛЮБВИ

ЗАМОК ЛЮБВИ

ЗАМОК ЛЮБВИ

ЗАМОК ЛЮБВИ

ЗАМОК ЛЮБВИ

ЗАМОК ЛЮБВИ

ЗАМОК ЛЮБВИ

ЗАМОК ЛЮБВИ

ЗАМОК ЛЮБВИ

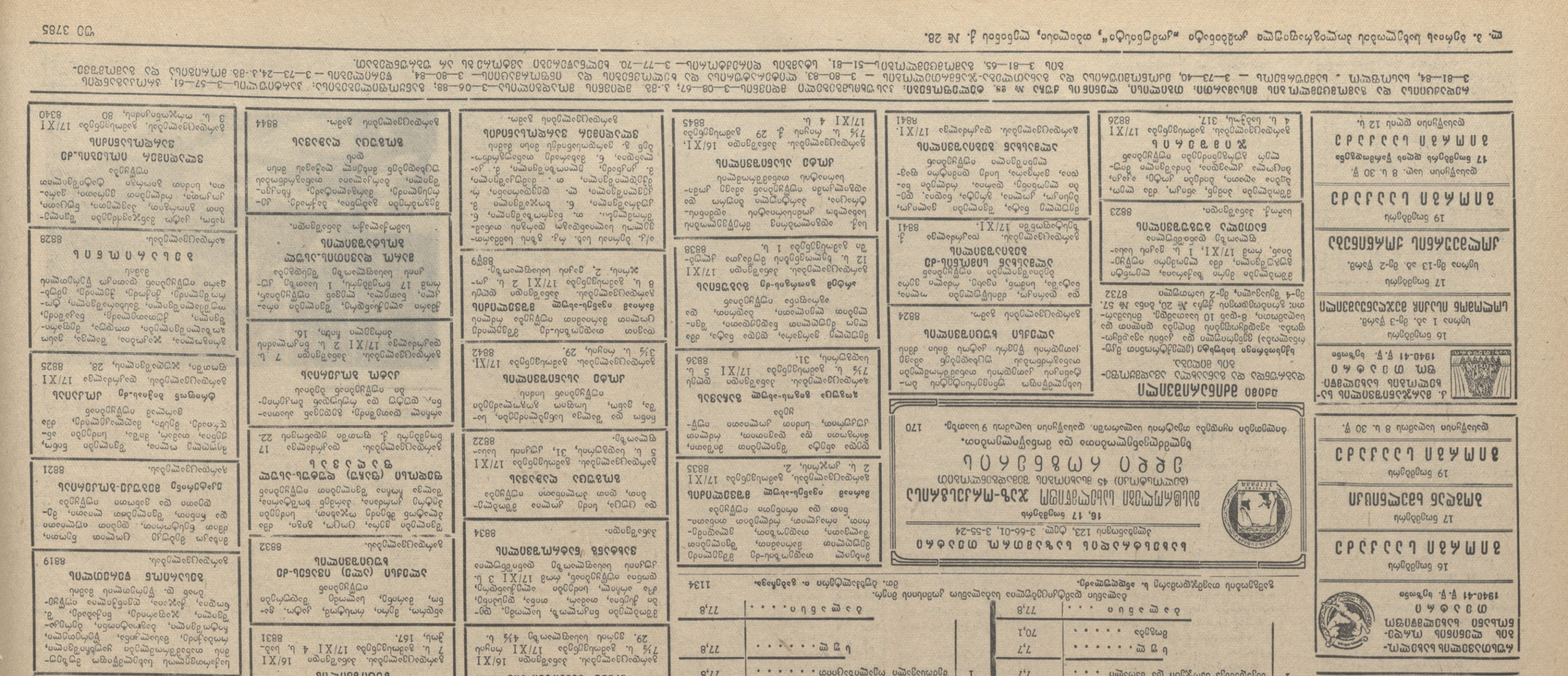

ЗАМОК ЛЮБВИ

ЗАМОК ЛЮБВИ

ЗАМОК ЛЮБВИ

ЗАМОК ЛЮБВИ

ЗАМОК ЛЮБВИ

ЗАМОК ЛЮБВИ

ЗАМОК ЛЮБВИ